

PETERKA PARTNERS

THE CEE LAW FIRM

Чеська Республіка Словаччина Україна Болгарія
Польща Румунія Білорусь Угорщина

ПОСІБНИК З ОПОДАТКУВАННЯ ДОХОДУ

для українців, які проживають та ведуть бізнес у
країнах Центральної та Східної Європи

PETERKA PARTNERS

THE CEE LAW FIRM

Чеська Республіка Словаччина Україна Болгарія
Польща Румунія Білорусь Угорщина

Вступ

За яких умов українець стає податковим резидентом конкретних країн Центральної та Східної Європи? А якщо ця особа все ще має компанію в Україні, якою вона керує з певних країн Центральної та Східної Європи?

Ці та багато інших питань щодо міжнародного оподаткування сьогодні ставлять громадяни України, які знайшли прихисток від війни у країнах Євросоюзу. З огляду на це ми вирішили підготувати даний посібник про податкові наслідки через призму конвенцій про уникнення подвійного оподаткування, укладених між Україною та країнами Центральної та Східної Європи, чи податковими резидентами України.

В принципі, оподаткування доходів громадян України, які проживають у певних країнах Центральної та Східної Європи (Польща, Болгарія, Чеська Республіка, Словаччина, Румунія та Угорщина), залежить від того, чи вважатимуться такі особи податковими резидентами відповідної країни Центральної та Східної Європи або податковими резидентами України.

У стандартній ситуації громадянин України, який, рятуючись від війни, переїжджає до однієї з відповідних країн Центральної та Східної Європи, у принципі є податковим резидентом України.

Проте громадянин України може стати податковим резидентом відповідної країни Центральної та Східної Європи за певних умов, викладених нижче, відповідно до місцевого податкового законодавства країни.

Чи є Ви все ще податковим резидентом України??

У більшості випадків ваші доходи з джерелом походження в PL/BG/CZ/SK/RO/HU будуть оподатковуватися у країні джерела доходу, однак в Україні вам все одно доведеться виконувати свої податкові зобов'язання щодо вашого доходу, одержаного як в Україні, так і поза її межами. Усунення подвійного оподаткування забезпечується застосуванням конвенції про уникнення подвійного оподаткування, укладеної між Україною та відповідною країною.

А якщо ви вже набули статусу податкового резидента PL/BG/CZ/SK/RO/HU?

У більшості випадків ви будете обкладатися в PL/BG/CZ/SK/RO/HU податком з вашого доходу, одержаного у всьому світі. А також з вашого доходу з джерелом походження з України, якщо ви його отримуєте. Знову ж таки, подвійне оподаткування вашого доходу буде усунуто шляхом застосування конвенції про уникнення подвійного оподаткування.

Нижче ви можете знайти відповіді на те, як ви обкладатиметеся податком у разі 8 типових ситуацій, які можуть виникнути на практиці.

ПОЛЬЩА

Оподаткування української фізичної особи, яка бажає знайти роботу в Польщі

Оподаткування громадянина України, який працює у Польщі, залежить від його/її податкового резидентства. Можливі наступні варіанти: (1) оподаткування громадянина України лише у Польщі, (2) лише в Україні, (3) частково у Польщі, тобто лише доходів, одержаних у Польщі.

Щодо першого варіанту, то особи, які вважаються податковими резидентами Польщі, підлягають оподаткуванню в Польщі щодо їхнього доходу в усьому світі, незалежно від того, де знаходиться джерело походження доходу (необмежена податкова відповідальність).

У ситуаціях, коли громадянин України вважається нерезидентом Польщі, його/її дохід підлягає оподаткуванню у Польщі лише у випадку виконання роботи у Польщі або ж коли джерелом походження доходу є Польща (обмежена податкова відповідальність при застосуванні другого чи третього варіанта відповідно).

Для тих, хто підлягає обмеженій податковій відповідальності, дохід від польських цивільно-правових договорів може оподатковуватись за фіксованою ставкою 20%. Дохід нерезидента Польщі, який працевлаштований в Польщі та виконує роботу в Польщі, оподатковується в Польщі за загальними правилами із застосуванням прогресивної податкової шкали (17% та 32%), однак за певних умов, передбачених у польсько-українській Конвенції про уникнення подвійного оподаткування (описані нижче), цей дохід може оподатковуватись лише в Україні.

Оподаткування української фізичної особи, яка проживає в Польщі та отримує заробітну плату з України

У разі якщо громадянин України відповідає умовам податкового резидента Польщі (як описано в розділі 1), дохід від працевлаштування повністю оподатковуватиметься у Польщі. Іноземне місце виплати винагорода, наприклад, з України, не звільняє від податкового зобов'язання в Польщі.

Інша ситуація виникає для української фізичної особи, яка не є податковим резидентом Польщі (але є податковим резидентом України), якщо виконуються наступні умови, передбачені польсько-українською Конвенцією про уникнення подвійного оподаткування:

- 1) працівник перебуває у Польщі протягом періоду або періодів, що не перевищують у сукупності 183 дні у будь-якому дванадцятимісячному періоді, що починається або закінчується у відповідному фінансовому році; та
- 2) винагорода виплачується роботодавцем або від його імені, який не є податковим резидентом Польщі; та
- 3) винагорода не сплачується постійним представництвом, яке роботодавець має у Польщі.

За дотримання всіх вищезазначених умов дохід оподатковуватиметься лише в Україні.

Фізична особа, яка керує своїм бізнесом в Україні із Польщі

Доки на території Польщі не виникне постійне представництво (ПП), прибуток від комерційної діяльності в Україні не підлягає оподаткуванню у Польщі. Цей принцип впливає із польсько-української Конвенції про уникнення подвійного оподаткування.

Визначення ПП також включено до вищезгаданої Конвенції про уникнення подвійного оподаткування, і відповідно до неї термін «постійне представництво» означає постійне місце діяльності, через яке повністю або частково здійснюється комерційна діяльність підприємства. Зокрема, він включає: (a) місцезнаходження менеджменту, (b) відділення, (c) контору, (d) фабрику, (e) майстерню, (f) шахту, нафтову або газову свердловину, кар'єр або будь-яке інше місце видобутку природних ресурсів, а також (g) будівельний майданчик або монтажний або складальний об'єкт, якщо він існує більше дванадцяти місяців.

Таким чином, місце, звідки здійснюється комерційна діяльність, утворює ПП, а це означає, що дохід підприємства, розташованого в Україні, буде оподатковуватись у Польщі, якщо підприємство здійснює комерційну діяльність у Польщі. Проте не весь дохід, одержаний зі всього світу, українського підприємства підлягає оподаткуванню у Польщі, а лише тільки в тому розмірі, який може бути віднесений до цього ПП у Польщі.

Продаж/оренда нерухомого майна, розташованого в Польщі

З точки зору Польщі, прибуток від продажу або оренди нерухомості, розташованої в Польщі, буде оподатковуватись у Польщі незалежно від податкового резидентства власника.

При продажу нерухомості, що перебуває у власності продавця понад 5 повних календарних років, надходження від продажу звільняються від прибуткового податку.

З точки зору України, якщо фізична особа, яка є податковим резидентом України, купує нерухоме майно у Польщі та вирішує здати/продати її, його/її дохід (тобто орендна плата, ціна покупки) оподатковуватиметься як у Польщі, так і в Україні; подвійне оподаткування усуватиметься кредитним методом (тобто, польський податок на доходи фізичних осіб, що нараховується з орендної плати/надходжень від продажу, може бути зарахований проти українського прибуткового податку).

Продаж/оренда нерухомого майна, розташованого в Україні

ІУ разі продажу чи оренди нерухомості, розташованої в Україні, прибуток власника, який є податковим резидентом Польщі відповідно до Конвенції про уникнення подвійного оподаткування, оподатковується лише в Україні. Однак платник податків-резидент Польщі зобов'язаний включити такий дохід у свій дохід, одержаний у всьому світі, що підлягає оподаткуванню в Польщі, для розрахунку суми податку (звільнений дохід впливає на податкову прогресію).

Виплата дивідендів з української компанії до Польщі

Дивіденди, що виплачуються українською компанією українській фізичній особі, яка перебуває у Польщі, але не є податковим резидентом Польщі, не підлягають оподаткуванню у Польщі, оскільки це дохід не з джерела походження з Польщі.

У разі якщо громадянин України є податковим резидентом Польщі дивіденди від української компанії оподатковуються у Польщі за ставкою 19%. Згідно з польсько-українською Конвенцією про уникнення подвійного оподаткування, Україна може стягнути до 15% податку з джерела при виплаті дивідендів, які потім зараховуються до польського податку. Ставка внутрішньоукраїнського податку на доходи фізичних осіб у цьому випадку варіюється від 5% до 9% залежно від обставин.

Зверніть увагу, якщо керівництво українською компанією здійснюється із Польщі, то така компанія вважається податковим резидентом Польщі, і дивіденди такої компанії оподатковуються у Польщі.

Оподаткування українських самозайнятих осіб, які працюють віддалено (наприклад, ІТ-фахівці) на українські компанії

ІЯкщо українська фізична особа є податковим резидентом Польщі, його/її дохід від віддаленої роботи повністю обкладатиметься податком у Польщі.

Якщо, з іншого боку, ця особа не є податковим резидентом Польщі, він/вона не буде обкладатися податком у Польщі, за винятком випадків, коли його/її діяльність відповідає визначенню постійного представництва (як зазначено у розділі 2).

БОЛГАРІЯ

Оподаткування української фізичної особи, яка бажає знайти роботу в Болгарії

Заробітна плата податкового резидента України, отримана в результаті виконання «залежної діяльності» (трудових функцій) як працівником на території Болгарії у болгарського роботодавця (болгарської юридичної особи), буде оподатковуватися як у Болгарії, так і в Україні (проте застосовуються деякі винятки).

Подвійне оподаткування заробітної плати може бути усунуто застосуванням «кредитного методу»: податок, що стягується в Болгарії, зараховується проти податку, що стягується в Україні.

Громадянин України може кваліфікуватися як податковий резидент Болгарії за дотримання певних умов, наприклад, якщо він/вона має постійне житло на території Болгарії (за деякими винятками); якщо він/вона перебуває в Болгарії протягом періоду, що перевищує 183 дні в будь-якому дванадцятимісячному періоді; якщо центр життєвих інтересів знаходиться у Болгарії (визначення центру життєвих інтересів залежить від різних факторів, у тому числі: сім'я та майно, місце здійснення фізичною особою трудової, професійної чи економічної діяльності, місце фактичного управління своїм майном та ін.);

Заробітна плата податкового резидента Болгарії, отримана в результаті виконання залежної діяльності (трудових функцій) як працівником на території Болгарії у болгарського роботодавця (болгарської юридичної особи), оподатковуватиметься в Болгарії.

Оподаткування української фізичної особи, яка проживає в Болгарії та отримує заробітну плату з України

Заробітна плата податкового резидента України, отримана в результаті виконання залежної діяльності (трудових функцій) як працівником на території Болгарії у українського роботодавця (української юридичної особи), буде оподатковуватися як у Болгарії, так і в Україні (проте застосовуються деякі винятки).

Подвійне оподаткування заробітної плати може бути усунуто застосуванням «кредитного методу»: податок на доходи фізичних осіб, що стягується в Болгарії, зараховується проти податку на доходи фізичних осіб, що стягується Україною (важливо, а не проти українського військового збору у розмірі 1,5%, який не вважається податком на доходи фізичних осіб та тому формально не підпадає під дію конвенцій про уникнення подвійного оподаткування).

Заробітна плата податкового резидента Болгарії, отримана в результаті виконання залежної діяльності як працівником на території Болгарії у українського роботодавця (української юридичної особи), оподатковуватиметься в Болгарії.

Фізична особа, яка керує своїм бізнесом в Україні із Болгарії.

Якщо фізична особа (акціонер та керівник) проживає в Болгарії, але керує своєю компанією, що зареєстрована та здійснює діяльність в Україні, дохід компанії не оподатковуватиметься в Болгарії, якщо в Болгарії не виникне постійне представництво. Постійне представництво може виникнути в Болгарії за певних обставин, і у такому разі оподаткування необхідно розглядати окремо.

Продаж/оренда нерухомого майна, розташованого в Болгарії

Якщо фізична особа, яка є податковим резидентом України, купує нерухоме майно в Болгарії та вирішує здати в оренду/продати його податковому резиденту Болгарії, його/її дохід (тобто орендна плата, ціна покупки) оподатковуватиметься як у Болгарії, так і в Україні, подвійне оподаткування усуватиметься кредитним методом (тобто податок на доходи фізичних осіб, що стягується в Болгарії, зараховується проти податку на доходи фізичних осіб, що стягується в Україні).

Якщо фізична особа, яка є податковим резидентом Болгарії, купує нерухоме майно в Болгарії та вирішує здати його в оренду/продати податковому резиденту Болгарії, його/її дохід (тобто орендна плата, ціна покупки) оподатковуватиметься в Болгарії.

Продаж/оренда нерухомого майна, розташованого в Україні

Якщо фізична особа, яка є податковим резидентом України, вирішує здати в оренду/продати своє нерухоме майно, розташоване на території України, його/її дохід (тобто орендна плата, ціна покупки) оподатковуватиметься в Україні.

Якщо фізична особа, яка є податковим резидентом Болгарії, вирішує здати в оренду/продати своє нерухоме майно, розташоване на території України, його/її дохід (тобто орендна плата, ціна покупки) оподатковуватиметься в Україні.

Виплата дивідендів з української компанії до Болгарії

Дивіденди, що виплачуються українською компанією фізичній особі, яка є податковим резидентом України, будуть оподатковуватись в Україні.

Дивіденди, що виплачуються українською компанією фізичній особі, яка є податковим резидентом Болгарії, будуть оподатковуватись як в Україні (наразі ставка податку на доходи фізичних осіб в Україні в цьому випадку варіюється від 5% до 9%), так і в Болгарії (податок, сплачений в Україні, буде віднято від податку, що підлягає сплаті в Болгарії; податок на доходи фізичних осіб з дивідендів у Болгарії становить 5%).

Вищезгадані сценарії можуть відрізнятись, якщо в Болгарії виникне постійне представництво української компанії. Це слід оцінювати в індивідуальному порядку.

Оподаткування українських самозайнятих осіб, які працюють віддалено (наприклад, IT-фахівці) на українські компанії

Дохід самозайнятого податкового резидента України, який працює віддалено на території Болгарії на українську компанію, буде оподатковуватись як у Болгарії, так і в Україні.

Подвійне оподаткування доходу може бути усунуто застосуванням «кредитного методу»: податок, що стягується в Болгарії, зараховується проти податку, що стягується в Україні.

Дохід самозайнятого податкового резидента Болгарії, який працює віддалено на території Болгарії на українську компанію, буде оподатковуватись в Болгарії. Є певні питання, які можуть виникнути у цьому випадку щодо статусу «самозайнятих» за українським законодавством, які необхідно вирішувати окремо.

РУМУНІЯ

Оподаткування української фізичної особи, яка бажає знайти роботу в Румунії

Заробітна плата податкового резидента України, отримана за виконання залежної діяльності як працівником на території Румунії у румунського роботодавця, може оподатковуватися як у Румунії, так і в Україні. Крім того, для запобігання подвійного оподаткування доходу від трудової діяльності, податок на доходи фізичних осіб, сплачений у Румунії, може бути зарахований проти податку на доходи фізичних осіб, який має бути сплачений в Україні.

Після отримання податкового резидентства Румунії весь дохід, одержаний у всьому світі (включаючи заробітну плату), оподатковуватиметься в Румунії.

Оподаткування української фізичної особи, яка проживає в Румунії та отримує заробітну плату з України

Заробітна плата податкового резидента України, отримана в результаті виконання залежної діяльності як працівником на території Румунії у українського роботодавця, буде оподатковуватися як у Румунії, так і в Україні.

Однак, якщо українська фізична особа перебуває в Румунії протягом періоду, що не перевищує 183 днів протягом будь-якого 12-місячного періоду, та український роботодавець не має постійного представництва в Румунії, заробітна плата оподатковуватиметься лише в Україні.

Щоб уникнути подвійного оподаткування доходу від трудової діяльності, податок на доходи фізичних осіб, сплачений у Румунії, може бути зарахований проти податку на доходи фізичних осіб, який має бути сплачений в Україні.

Незважаючи на вищевикладене, якщо українська фізична особа набуває статусу податкового резидента Румунії, заробітна плата за виконання залежної діяльності (трудова функція) в Румунії для українського роботодавця оподатковуватиметься в Румунії.

Фізична особа, яка керує своїм бізнесом в Україні із Румунії

Якщо фізична особа (акціонер або керівник) проживає в Румунії та управляє компанією, що зареєстрована та здійснює діяльність в Україні, необхідно визначити існування постійного представництва.

У ситуації, коли постійне представництво виникне в Румунії, тоді прибуток такої української компанії може оподатковуватись у Румунії, але тільки в тій частині продукції, яка відноситься до постійного представництва, створеного в Румунії.

Продаж/оренда нерухомого майна, розташованого в Румунії

З точки зору Румунії, незалежно від податкового резидентства особи, дохід від оренди/продажу румунського нерухомого майна оподатковується в Румунії.

З точки зору України, якщо фізична особа, яка є податковим резидентом України, купує нерухоме майно в Румунії та вирішує здати в оренду/продати його, його/її дохід (тобто орендна плата, ціна покупки) оподатковуватиметься як у Румунії, так і в Україні, подвійне оподаткування усуватиметься кредитним методом (тобто румунський податок на доходи фізичних осіб, що нараховується з орендної плати/надходжень від продажу, може бути зарахований проти українського прибуткового податку).

Продаж/оренда нерухомого майна, розташованого в Україні

Незалежно від податкового резидентства особи дохід від здачі в оренду/продажу українського нерухомого майна оподатковується в Україні. Однак платник податків Румунії зобов'язаний включити такий дохід у свій дохід, одержаний у всьому світі, що підлягає оподаткуванню в Румунії, для розрахунку суми податку.

Виплата дивідендів з української компанії до Румунії

Дивіденди, що виплачуються українською компанією фізичній особі, яка нині проживає в Румунії та є досі податковим резидентом України, будуть оподатковуватися в Україні.

Вищезазначене може відрізнятись, якщо в Румунії виникне постійне представництво української компанії. Це слід оцінювати в індивідуальному порядку.

Дивіденди, що виплачуються українською компанією фізичній особі, яка є податковим резидентом Румунії, будуть оподатковуватись в Україні (до 15% від загальної суми дивідендів). Ставка внутрішньоукраїнського податку на доходи фізичних осіб у цьому випадку варіюється від 5% до 9% залежно від обставин. У Румунії на даний час податок на дивіденди для фізичних осіб складає 5%, від загальної суми дивідендів, таким чином податок на дивіденди в Румунії не стягується. Подвійне оподаткування усувається кредитним методом (податок, сплачений в Україні, може бути зарахований проти румунського податку, що нараховується з дивідендів).

Оподаткування українських самозайнятих осіб, які працюють віддалено (наприклад, IT-фахівці) на українські компанії

Дохід самозайнятого податкового резидента України, який працює віддалено з Болгарії на українську компанію, буде оподатковуватись тільки в Україні. У разі, якщо українська самозайнята особа має постійну базу, регулярно доступну їй/йому у Румунії для здійснення своєї діяльності (це слід оцінювати в індивідуальному порядку), отриманий дохід також оподатковуватиметься в Румунії. Податок, що стягується в Румунії, буде зараховано проти податку, що стягується Україною.

Дохід української самозайнятої особи, яка вже набула статусу податкового резидента Румунії та працює віддалено з Румунії на українську компанію, буде оподатковуватись лише в Румунії.

ЧЕСЬКА РЕСПУБЛІКА

Оподаткування української фізичної особи, яка бажає знайти роботу в Чеській Республіці

Дохід від залежної діяльності (працевлаштування), виконаної в Чеській Республіці для чеського роботодавця, оподатковується в Чеській Республіці незалежно від податкового резидентства працівника (Чеської Республіки або України). Чеський роботодавець утримує аванс на виплату податку щомісяця, незалежно від податкового резидентства працівника (CZ або UA). Податкові пільги залежать від податкового резидентства. Податкові резиденти України зобов'язані оподатковувати свої доходи, одержані у всьому світі, в Україні. Конвенція про уникнення подвійного оподаткування, укладена між Чехією та Україною, усуває подвійне оподаткування.

Україна також оподатковуватиме дохід від трудової діяльності, що виплачується чеським роботодавцем податковому резиденту України, та щоб уникнути подвійного оподаткування в такому разі податок на доходи фізичних осіб, сплачений у Чеській Республіці, може бути зарахований проти українського податку на доходи фізичних осіб (але не проти військового збору).

Податкове резидентство є важливим критерієм для оподаткування в Чеській Республіці. Біженець із України набуває статусу податкового резидента Чеської Республіки лише після того, як у нього/неї з'явиться постійне житло у Чеській Республіці; якщо він/вона має постійне житло як в Україні, так і в Чеській Республіці, біженець є податковим резидентом у державі, в якій має центр життєвих інтересів (де економічні та особисті відносини ближче). В іншому випадку звичайне місце проживання має вирішальне значення.

Оподаткування української фізичної особи, яка проживає в Чеській Республіці та отримує заробітну плату з України

У разі якщо особа є податковим резидентом Чеської Республіки дохід оподатковуватиметься в Чеській Республіці. Український роботодавець набуває статусу платника податків у разі виникнення постійного представництва чи працевлаштування працівника в Чеській Республіці понад 183 дні.

У разі якщо особа є податковим резидентом України дохід оподатковуватиметься в Україні, якщо працівник працює в Чеській Республіці понад 183 дні протягом будь-якого 12-місячного періоду або якщо витрати несе/винагороду виплачує чеське постійне представництво українського роботодавця.

Фізична особа, яка керує своїм бізнесом в Україні із Чеської Республіки

Місце реєстрації компанії для цілей оподаткування (місце фактичного управління) має бути визначено. Податкові резиденти Чеської Республіки мають оподатковувати дохід, одержаний у всьому світі, в Чеській Республіці.

Зрештою, постійне представництво може виникнути в Чеській Республіці, як правило, на підставі офісу, розташованого в Чеській Республіці, який надає послуги на території Чеської Республіки протягом періоду або періодів, що перевищують 6 місяців у будь-якому 12-місячному періоді, або агент із залежним статусом у Чеській Республіці. Після виникнення постійного представництва необхідно дотримуватися обов'язків з ведення бухгалтерського обліку, реєстрації, сплати обов'язкових платежів та подання звітності.

Продаж/оренда нерухомого майна, розташованого в Чеській Республіці

Незалежно від податкового резидентства особи, дохід від здачі в оренду або продажу чеської нерухомого майна оподатковуватиметься в Чеській Республіці. Правила звільнення від оподаткування доходу від продажу нерухомості поширюються як на податкових резидентів Чеської Республіки, так і на податкових резидентів України. Дохід від продажу некомерційного нерухомого майна не оподатковується, якщо воно перебувало у власності не менше 10 років до продажу. Дохід від продажу житлового приміщення також не оподатковується, якщо житлове приміщення використовувалося для проживання не менше 2 років.

Продаж/оренда нерухомого майна, розташованого в Україні

Незалежно від податкового резидентства особи, дохід від здачі в оренду чи продажу українського нерухомого майна оподатковуватиметься в Україні. Податкові резиденти Чеської Республіки зобов'язані включати такий дохід у свій дохід, одержаний у всьому світі, що підлягає оподаткуванню в Чеській Республіці, та мають право зарахувати сплачений український податок. Застосовуються правила звільнення від сплати податків описані вище.

Виплата дивідендів з української компанії до Чеської Республіки

У разі якщо особа є податковим резидентом України, Україна матиме право оподатковувати дивіденди (незалежно від податкового резидентства отримувача). Ставка внутрішньоукраїнського податку на доходи фізичних осіб у цьому випадку варіюється від 5% до 9% залежно від обставин.

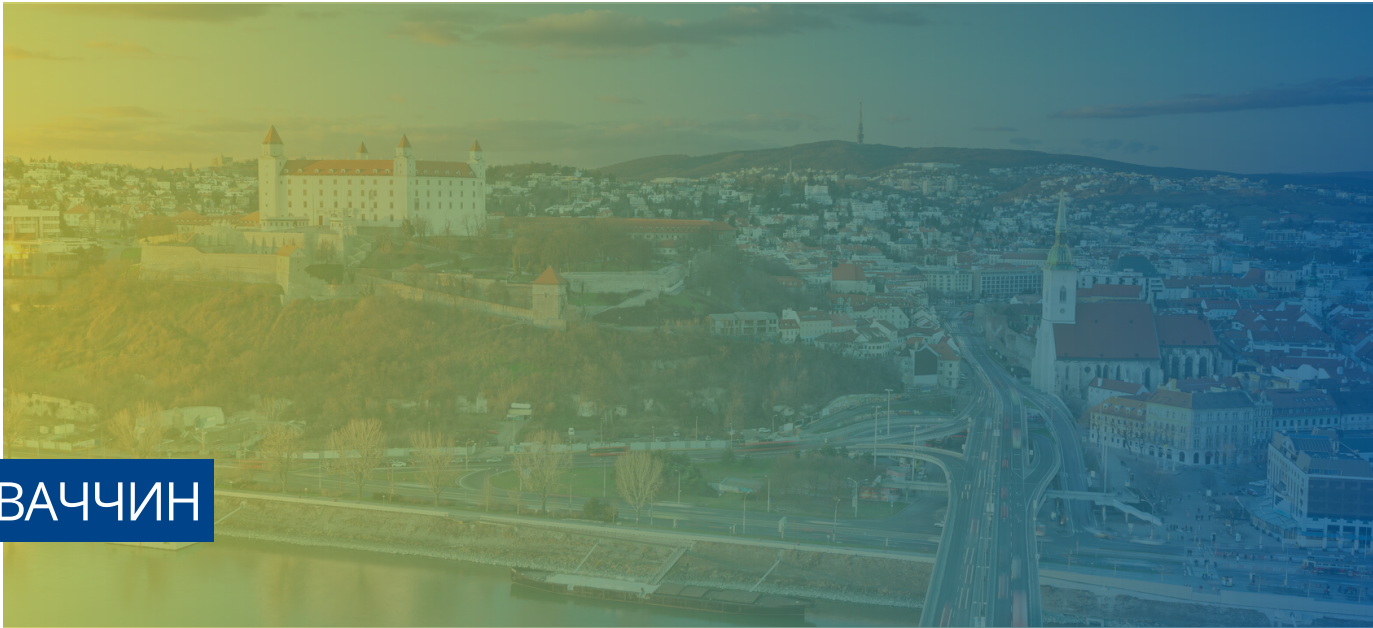
Якщо український біженець керує своїм бізнесом із Чеської Республіки (місце фактичного управління в Чеській Республіці), а українська компанія є податковим резидентом Чеської Республіки, то Чеська Республіка матиме право на оподаткування дивідендів.

Тим часом, після того, як українська фізична особа набуває статусу податкового резидента Чеської Республіки, Україна має право оподатковувати дивіденди (наразі ставка внутрішньоукраїнського податку на доходи фізичних осіб в Україні в цьому випадку варіюється від 5% до 9%), як і Чеська Республіка (оподатковується 15%). Український податок на доходи фізичних осіб, утриманий з дивідендів, може бути зарахований проти до чеського податку на доходи фізичних осіб.

Оподаткування українських самозайнятих осіб, які працюють віддалено (наприклад, IT-фахівці) на українські компанії

У разі якщо особа є податковим резидентом Чеської Республіки дохід оподатковуватиметься в Чеській Республіці. Є певні підстави не оподатковувати збори за послуги, що підлягають сплаті з України в Україну, але це питання залежатиме від багатьох конкретних обставин, які необхідно вивчати у кожному конкретному випадку.

У разі якщо особа є податковим резидентом України дохід оподатковуватиметься в Україні, та в Чеській Республіці – тільки після виникнення постійного представництва в Чеській Республіці.

СЛОВАЧЧИН

Оподаткування української фізичної особи, яка бажає знайти роботу в Словаччині

Заробітна плата податкового резидента України, отримана за виконання залежної діяльності як працівником на території Словаччини у словацького роботодавця, може оподатковуватися як у Словаччині, так і в Україні. Крім того, для запобігання подвійного оподаткування доходу від трудової діяльності, податок на доходи фізичних осіб, сплачений у Словаччині, може бути зарахований проти податку на доходи фізичних осіб, який має бути сплачений в Україні (але не проти військового збору у розмірі 1,5%).

Після отримання податкового резидентства Словаччини весь дохід, одержаний у всьому світі (включаючи заробітну плату), оподатковуватиметься в Словаччині. У такому випадку Україна не матиме права на оподаткування.

Громадянин України може кваліфікуватися як податковий резидент Словаччини, якщо він/вона має постійне проживання на території Словаччини або має місце проживання або зазвичай проживає там.

Доміцилій означає можливість проживання, яка є не лише випадковою, а й з урахуванням усіх супутніх фактів та обставин, включаючи особисті зв'язки та економічні зв'язки фізичної особи з територією Словаччини та намір фізичної особи постійно проживати у цьому місці проживання, який є очевидним. Фізична особа зазвичай проживає на території Словаччини, якщо вона проживає тут не менше 183 днів у відповідному календарному році, безперервно або в кілька періодів.

Оподаткування української фізичної особи, яка проживає у Словаччині та отримує заробітну плату з України

Заробітна плата податкового резидента України, отримана в результаті виконання залежної діяльності (трудової функції) як працівником на території Словаччини у українського роботодавця, буде оподатковуватися як у Словаччині, так і в Україні. Однак, якщо українська фізична особа перебуває в Словаччині протягом періоду, що не перевищує 183 днів протягом будь-якого дванадцятимісячного періоду, та український роботодавець не має постійного представництва в Словаччині, заробітна плата оподатковуватиметься лише в Україні.

Щоб уникнути подвійного оподаткування доходу від трудової діяльності, податок, сплачений у Словаччині, може бути зарахований проти податку, який буде сплачений в Україні (зарахування дозволено лише для українського податку на доходи фізичних осіб, а не проти військового збору у розмірі 1,5%).

Якщо українська фізична особа набуває статусу податкового резидента Словаччини, заробітна плата за виконання залежної діяльності на території Словаччини для українського роботодавця оподатковуватиметься в Словаччині, а Україна у такому випадку не матиме права на оподаткування.

Фізична особа, яка керує своїм бізнесом в Україні із Словаччини

Якщо фізична особа (акціонер або керівник) проживає в Словаччині та управляє компанією, що зареєстрована та здійснює діяльність в Україні, дохід такої української компанії не оподатковуватиметься у Словаччині, якщо в Словаччині не виникне постійне представництво. Постійне представництво може виникнути в Словаччині за певних обставин, які слід розглядати окремо. Постійне представництво, наприклад, включає місцезнаходження менеджменту, контору, відділення, майстерню тощо.

Продаж/оренда нерухомого майна, розташованого в Словаччині

Якщо фізична особа володіє нерухомим майном у Словаччині та вирішує здати його в оренду або продати, дохід від здачі в оренду або продажу нерухомого майна оподатковуватиметься в Словаччині. Це застосовується незалежно від того, чи є фізична особа податковим резидентом України або Словаччини.

Також цей дохід оподатковуватиметься в Україні, якщо фізична особа вважається податковим резидентом України. Подвійне оподаткування усувається кредитним методом (аналогічно до описаного вище).

Продаж/оренда нерухомого майна, розташованого в Україні

Якщо фізична особа, яка є податковим резидентом України, вирішує здати в оренду/продати своє нерухоме майно, розташоване на території України, його/її дохід оподатковуватиметься тільки в Україні.

Якщо фізична особа, яка вже набула статусу податкового резидента Словаччини, вирішує здати в оренду/продати своє нерухоме майно, розташоване на території України, його/її дохід оподатковуватиметься в Україні, а також у Словаччині як дохід, одержаний у всьому світі, із правом зарахування сплаченого українського податку.

У Словаччині дохід від продажу нерухомого майна, яке перебуває у власності продавця-фізичної особи понад 5 повних календарних років, звільняється від прибуткового податку.

Виплата дивідендів з української компанії до Словаччини

Дивіденди, що виплачуються українською компанією фізичній особі, яка нині проживає у Словаччині, але досі має статус податкового резидента України, будуть оподатковуватися в Україні. Вищезазначене буде відрізнятися, якщо у Словаччині виникне постійне представництво української компанії. Це слід оцінювати в індивідуальному порядку.

Дивіденди, що виплачуються українською компанією фізичній особі, яка є податковим резидентом Словаччини, будуть оподатковуватися в Україні (макс. 10% від загальної суми дивідендів відповідно до конвенції про уникнення подвійного оподаткування, але внутрішньоукраїнські ставки є ще нижчими та варіюються від 5 % до 9% залежно від обставин) та в Словаччині за ставкою 7%. Податок на доходи фізичних осіб (але не військовий збір у розмірі 1,5%), сплачений в Україні, буде зараховуватися проти податку на доходи фізичних осіб, що підлягає сплаті в Словаччині.

ТОподаткування українських самозайнятих осіб, які працюють віддалено (наприклад, IT-фахівці) на українські компанії

Дохід самозайнятого податкового резидента України, який працює віддалено з території Словаччини на українську компанію, буде оподатковуватися тільки в Україні. У разі, якщо українська самозайнята особа має постійну базу, регулярно доступну їй/йому в Словаччині для здійснення своєї діяльності (це слід оцінювати в індивідуальному порядку), такий дохід також оподатковуватиметься в Словаччині. Податок на доходи фізичних осіб, що стягується в Словаччині буде зараховуватися проти податку на доходи фізичних осіб, що стягується Україною (але не військовий збір у розмірі 1,5% та єдиного податку, якщо він сплачується такою особою).

Дохід української самозайнятої особи, яка вже набула статусу податкового резидента Словаччини та працює віддалено з території Словаччини на українську компанію, буде оподатковуватися у Словаччині. Є певні підстави не оподатковувати збори за послуги, що підлягають сплаті з України в Україну, але це питання залежатиме від багатьох конкретних обставин, які необхідно вивчати у кожному конкретному випадку.

УГОРЩИНА

Оподаткування української фізичної особи, яка бажає знайти роботу в Угорщині

Сценарій для особи, яка є податковим резидентом України

Обидві країни мають право на оподаткування. Дохід від трудової діяльності зазвичай оподатковується там, де виконується робота, тобто угорський роботодавець утримуватиме, платитиме і подаватиме щомісячні податкові декларації, що стосуються податку на доходи фізичних осіб. Угорський податковий орган, згідно з наявною у його розпорядженні інформацією, має підготувати річну декларацію про податок на доходи фізичних осіб для особи. Україна також матиме право на оподаткування доходу від трудової діяльності свого податкового резидента, а подвійне оподаткування буде усунуто за допомогою кредитного методу (аналогічно до описаного вище).

Сценарій для особи, яка є податковим резидентом Угорщини (дохід, одержаний як в Угорщині, так і поза її межами, оподатковується в Угорщині):

Угорщина має особливий підхід щодо визначення свого податкового резидентства. Зокрема, громадянин України може вважатися податковим резидентом Угорщини при дотримання певних умов (подвійне громадянство з проживанням в Угорщині, громадянство члена ЄЕЗ, певні види дозволів на імміграцію/постійне проживання або наявність центру життєвих інтересів в Угорщині, тобто тісні особисті, сімейні та економічні зв'язки).

Угорщина матиме право оподатковувати дохід. Угорський роботодавець утримуватиме, платитиме і подаватиме щомісячні податкові декларації з податку на доходи фізичних осіб.

Угорський податковий орган, згідно з наявною у його розпорядженні інформацією, має підготувати річну декларацію з податку на доходи фізичних осіб для особи. У такому випадку Україна не матиме права на оподаткування.

Оподаткування української фізичної особи, яка проживає в Угорщині та отримує заробітну плату з України

Сценарій для особи, яка є податковим резидентом України:

Обидві країни мають право на оподаткування. Відповідно до правила угорсько-української конвенції про уникнення подвійного оподаткування дохід від трудової діяльності зазвичай оподатковується там, де виконується робота. У цьому випадку Угорщина матиме право на оподаткування, якщо не застосовуються особливі обставини (тобто зацікавлена особа не перебуває в Угорщині більше 183 днів у будь-який 12-місячний період, та роботодавець не є податковим резидентом Угорщини, та заробітна плата не виплачується постійним представництвом роботодавця в Угорщині). Заінтересована особа обчислює, сплачує та подає щоквартальні податкові декларації з податку на доходи фізичних осіб. Угорський податковий орган, згідно з наявною у його розпорядженні інформацією, має підготувати річну декларацію з податку на доходи фізичних осіб для особи. Україна також матиме право на оподаткування такого доходу, подвійне оподаткування буде усунуто за допомогою кредитного методу (як описано вище).

Сценарій для особи, яка є податковим резидентом Угорщини (дохід, одержаний як в Угорщині, так і поза її межами, оподатковується в Угорщині):

Угорщина матиме право оподатковувати дохід. Це пов'язано з тим, що дохід від трудової діяльності зазвичай оподатковується там, де виконується робота, тому Угорщина матиме право на оподаткування, якщо не застосовуються особливі обставини (тобто зацікавлена особа не перебуває в Угорщині більше 183 днів у будь-який 12-місячний період, та роботодавець не є податковим резидентом Угорщини, та заробітна плата не виплачується постійним представництвом роботодавця в Угорщині). Заінтересована особа обчислює, сплачує та подає щоквартальні податкові декларації з податку на доходи фізичних осіб. Угорський податковий орган, згідно з наявною у його розпорядженні інформацією, має підготувати річну декларацію з податку на доходи фізичних осіб для особи. У такому випадку Україна не матиме права на оподаткування.

Фізична особа, яка керує своїм бізнесом в Україні із Угорщини

Компанія буде податковим резидентом Угорщини. Якщо керівництво українською компанією здійснюється з Угорщини, відповідно до угорських правил оподаткування прибутку вона може вважатися податковим резидентом Угорщини. При цьому, якщо вона також є податковим резидентом України відповідно до внутрішніх правил України, угода про уникнення подвійного оподаткування вирішує це питання, встановлюючи, що компанія є податковим резидентом Угорщини у зв'язку з місцем її фактичного управління, тому її дохід, одержаний як в Україні, так і поза її межами, може оподатковуватись в Угорщині.

У зв'язку з цим, якщо компанія вважається такою, що має постійне представництво в Угорщині (або через її постійне місце діяльності, або через її представників, які вважаються «агентами із залежним статусом»), Угорщина матиме право на оподаткування доходу, в тому

розмірі, який може бути віднесений до цього постійного представництва.

Продаж/оренда нерухомого майна, розташованого в Угорщині

Незалежно від податкового резидентства особи, дохід від здачі в оренду або продажу угорського нерухомого майна оподатковуватиметься в Угорщині. У разі якщо фізична особа є податковим резидентом України, обидві країни мають право на оподаткування, тому Україна також матиме право на оподаткування такого доходу з наступним зарахуванням податку на доходи фізичних осіб, сплаченого в Угорщині, проти українського податку на доходи фізичних осіб (але не військового збору у розмірі 1,5%).

Продаж/оренда нерухомого майна, розташованого в Україні

Незалежно від податкового резидентства особи, дохід від здачі в оренду або продажу українського нерухомого майна оподатковуватиметься в Україні лише в разі наявності в особі статусу податкового резидента Угорщини, завдяки механізму усунення подвійного оподаткування, включеному до конвенції про уникнення подвійного оподаткування.

Виплата дивідендів з української компанії до Румунії

Дивіденди, що виплачуються українською компанією фізичній особі, яка є податковим резидентом України, будуть оподатковуватись тільки в Україні (наразі ставка внутрішньоукраїнського податку на доходи фізичних осіб у цьому випадку варіюється від 5% до 9%).

Дивіденди, що виплачуються українською компанією фізичній особі, яка є податковим резидентом Угорщини, будуть оподатковуватись як в Україні (наразі ставка внутрішньоукраїнського податку на доходи фізичних осіб у цьому випадку варіюється від 5% до 9%), так і в Угорщині (податок, сплачений в Україні, буде віднято від податку, що підлягає сплаті в Угорщині; податок на доходи фізичних осіб з дивідендів в Угорщині становить 15%).

Оподаткування українських самозайнятих осіб, які працюють віддалено (наприклад, IT-фахівці) на українські компанії

Сценарій для особи, яка є податковим резидентом України:

Обидві країни мають право на оподаткування. Угорщина має право оподатковувати дохід від самозайнятості, оскільки він відноситься до постійної бази особи в Угорщині. Україна в будь-якому разі оподатковуватиме цей дохід (як дохід свого податкового резидента, одержаний як в Україні, так і поза її межами). Податок на доходи фізичних осіб, що стягується в Угорщині, буде зараховуватися проти податку на доходи фізичних осіб, що стягується Україною (але не військового розміру у розмірі 1,5% та єдиного податку, якщо він сплачується такою особою).

Сценарій для особи, яка є податковим резидентом Угорщини:

Дохід від самозайнятості оподатковуватиметься в Угорщині. Є певні підстави не оподатковувати збори за послуги, що підлягають сплаті з України в Україну, але це питання залежатиме від багатьох конкретних обставин, які необхідно вивчати у кожному конкретному випадку.

Ukrainian Desk

ЛІДЕРИ

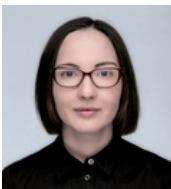

Тарас Утіралов

партнер, директор українського офісу, лідер
напрямку інформаційних технологій

utiralo@peterkapartners.ua

+420 225 396 904

Галина Мельник

податковий радник, заступник
директора українського офісу

melnyk@peterkapartners.ua

+420 225 396 945

КЛЮЧОВІ ЕКСПЕРТИ

Анастасія Кушерець

старший юрист

kuserets@peterkapartners.ua

+420 225 396 905

Юлія Серєда

старший юрист

sereda@peterkapartners.ua

+420 225 396 914

PETERKA PARTNERS

THE CEE LAW FIRM

www.peterkapartners.com